

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ХИЗМАТЛАРИНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ

Илёс Абдуллаев¹, Мажидова Диёра Зафар кизи²

¹Тошкент амалий фанлар университети, ўқитувчи

*²Тошкент амалий фанлар университети, Молия ва молиявий технологиялар йўналиши M23-01 гуруҳ
3-босқич талабаси*

¹e-mail: abdullayev.ilyos1986@gmail.com

²e-mail: diyoramajidova10@gmail.com

Аннотация: Мақолада Ўзбекистон Республикасида ахборот-коммуникация хизматларининг ривожланиши, уларнинг иқтисодий ва ижтимоий ҳаётдаги аҳамияти ҳамда ўзига хос хусусиятлари ёритилган. Шунингдек, мамлакатимизда рақамли иқтисодиётга ўтиш жараёнида ахборот-коммуникация технологияларининг (АКТ) роли ва истиқболлари таҳлил қилинган.

Калит сўзлар: Ахборот-коммуникация технологиялари, интернет, рақамли иқтисодиёт, хизмат соҳаси, Ўзбекистон, телекоммуникация, электрон ҳукумат, ИТ-парк.

КИРИШ

Замонавий глобаллашган дунёда ахборот-коммуникация технологиялари (АКТ) иқтисодиётнинг асосий ҳаракатлантирувчи кучи сифатида намоён бўлмоқда. Улар нафақат маълумотларни узатиш ва сақлаш жараёнларини соддалаштиради, балки янги иш ўринлари яратиш, экспортни ошириш ва ижтимоий хизматларни такомиллаштириш орқали жамият ривожига ҳисса қўшади. Бугунги глобаллашув жараёнида ахборот-коммуникация технологияларининг (АКТ) ўрни бекиёсдир. У нафақат иқтисодий тараққиётга, балки таълим, соғлиқни сақлаш, бошқарув тизими ва кундалик турмуш тарзига ҳам бевосита таъсир кўрсатмоқда. Ўзбекистон Республикаси ҳам ушбу йўналишда фаол ислохотларни амалга ошириб, рақамли иқтисодиёт сари дадил қадам ташламоқда.

АСОСИЙ ҚИСМ

1. Ахборот-коммуникация хизматларининг мазмуни. . Ахборот-коммуникация хизматлари – бу интернет, мобил алоқа, электрон ҳукумат, масофавий таълим, электрон тижорат каби турли хизматлар мажмуасидир. Улар жамиятда маълумот алмашиш жараёнини тезлаштиради ва самарадорликни оширади. Республикаимизнинг хизматлар кўрсатиш соҳасида алоқа ва ахборотлаштириш хизматларининг улуши йилдан-йилга ўсиб бормоқда.

2. Ўзига хос хусусиятлари.

Ўзбекистонда АКТ хизматларининг ўзига хос томонларини қуйидагича кўрсатиш мумкин: **Давлат сиёсати** – АКТ ривожланиши “Рақамли Ўзбекистон – 2030” дастури орқали стратегик ё‘налишда олиб борилмоқда. **Инфратузилма** – кенг полосали интернет тармоқларини кенгайтириш, мобил алоқа қамровини оширишга еътибор берилмоқда. **Худудий фарқлар** – шаҳар ва қишлоқ жойларда хизматлар сифати ўртасида ҳали ҳам фарқ мавжуд. **ИТ-соҳанинг тезкор ривож** – ёшлар учун ИТ-парклар, стартаплар ва дастурчиларни қўллаб-қувватлаш механизмлари яратилмоқда. **Интеграция** – электрон ҳукумат ва давлат хизматларининг рақамли кўринишга ўтиши жадал суръатларда амалга ошмоқда. Ўзбекистон Республикаси миллий статистика қўмитаси маълумотлари асосида алоқа ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасига тегишли бўлсада, у миллий иқтисодиётда катта аҳамиятга эга. Алоқа соҳаси иқтисодий тизимнинг шундай таркибий қисмига айланиб улгурди, уларсиз ишлаб чиқариш жараёнларининг нормал ишлаши, шунингдек, ҳаётий фаолиятини тасаввур

қилиб бўлмайди. Алоқа деганда аҳолининг аҳолининг ижтимоий ва иқтисодий ҳаётининг инфратузилма таркибий қисми, шунингдек, ахборотлаштириш жараёнлари тушунилади.

3. Ривожланиш истиқболлари.

Интернет тезлиги ва қамровини янада ошириш. Сунъий интеллект, **Big Data** ва **blockcheyn** технологияларини жорий етиш. Ҳудудларда АКТ хизматларини тенг даражада йўлга қўйиш. ИТ-таълимни ривожлантириш орқали рақобатбардош мутахассислар тайёрлаш.

Алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари ҳажми ва ўсиши
(январь-декабрь)¹⁾

¹⁾ Ҳудудлар бўйича тақсимланмаган ҳажмларни ҳисобга олган ҳолда

2024 йилнинг январь-декабрь ойларида алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари ҳажми 56 174,2 млрд сўм даражасида қайд этилди ва 2023 йилга нисбатан ўсиш суръати 125,8 % ни ташкил этди. Ушбу хизматларнинг умумий ҳажмида энг катта ҳажми телекоммуникация хизматлари эгаллайди. 2024 йилнинг январь-декабрь ойларидаги улуши 40,7 % ни ташкил этди.

ХУЛОСА

Ўзбекистон Республикасида ахборот-коммуникация хизматлари барқарор ривожланмоқда. Уларнинг ўзига хос хусусиятлари давлат сиёсати, инфратузилманинг кенгайиши ва ИТ-соҳанинг тезкор ўсишида яққол кўзга ташланади. Келгусида АКТ хизматлари нафақат иқтисодиёт, балки ижтимоий ҳаётнинг барча жабҳаларини тубдан ўзгартириши кутилмоқда.

MANBA VA ADABIYOTLAR:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Рақамли Ўзбекистон – 2030” стратегияси.
2. Статистика китоби. Шодиев Х. Хабибуллаев И. 2019 й.
3. <https://stat.uz/uz>
4. <https://siat.stat.uz/uz>
5. <https://nsdg.stat.uz/uz>